

Легенда за местността "Янини млаки" до село Старопатица

Написано от ivailo

Петък, 20 Февруари 2015 11:42

По време на войната турците започват масови грабежи, палежи в обединеното българско село Старопатица. Амбицирани и будни старопатешки момчета организират дружина в защита на своето село и селата около него. Дружината се състои от около 30 млади момчета, които с пушки самоделки и ръчно правени пищови бранят и защитават родния край.

Начело на дружината заставя 18 годишния Лалуш войвода. За байрактарка излиза неговата сестра Янка. Лалуш войвода води дружината цели 9 години, но предатели издават местонахождението ѝ. Започва люта битка, в която той е ранен. В последствие умира от раните си в местността „Жмуровската воденица“ – името ѝ идва от фамилиите, населявали околностите – откъм Старопатица Жмуровци, а откъм Киреево – Видралци. Там погребват Лалуш войвода.

Легенда за местността "Янини млаки" до село Старопатица

Написано от ivailo

Петък, 20 Февруари 2015 11:42

След неговата смърт дружината поема неговата сестра Янка.

В борбите срещу турците се включват по-малкият ѝ брат Иванчо и майка им – баба Дамяна, която носи храна на дружината. Тя воюва – обикаляйки от Тимошкия край до цялата Белоградчишка околия. Но пак предател издава на турците, че на Янка помагат майка ѝ и малкият ѝ брат Иванчо.

Изчаквайки сестра си в местността „Иванчовец“, недалеч от селото, малкият Иванчо е хванат от турците и доведен в конака в селото.

Научавайки за залавянето му, Янка нахлува в селото, за да го спаси – (и тук се ражда песента: „Снощи е Янка в село влезнала.“):

// 1. Снощи е Янка в село влезнала – 2

В село влезнала, байрак бунала -2

Байрак бунала, турчин убила. – 2

2. Турчин убила и го е скрила – 2

И го е скрила в бащини двори – 2

В бащини двори поди амбара.

3. Три пъти Янка на съд карали – 2

Янка си дума се една дума – 2

Юнак съм била – убила съм го -2

Итра съм била, та съм го скрила – 2

Спасявайки го, тя го отвежда в своята дружина – като байрактар.

В последното си сражение над селото, в местността „Млаките“, Янка бива заловена и пленена. По-късно е хвърлена в турските зандани. Останали без водач, дружината избира за войвода Никола – далечен техен роднина.

По-малкият брат Иванчо отново бива ранен и излекуван от баба Дамяна. В нейна чест той нарежда да се построи пишура /чешма/, наречена Дамянината пишура – с ледена и бистра вода, която съществува и до днес, недалеч от местността „Иванчовец“.

Легендите са две: едната говори, че след години Янка бива освободена от новия войвода Никола, нападнал турските зандани; другата – че умира в тях.

Но и в двата случая – в рамките на около 15-20 години Лалуш и Янка войводи са били страшилище за турците в нашия край.

До днес в знак на преклонение към техния подвиг народът познава и посещава тази местност – носеща името „Янини млаки“.

Записа: Корнелия Велкова

Разказано от потомка на дядо Лозан Петков от с. Старопатица Валентина Петкова Лозанова

Изпратена от Христела Александрова